

Aan: de leden van de Tweede Kamer Commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Betreft: Regeling fosfaatbank

Datum: 25 september 2018

Geachte Kamerleden,

Biohuis, Bionext en De Natuurweide geven hierbij een reactie op de *Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van , nr. WJZ/18017367, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ten behoeve van de vaststelling van nadere regels voor de fosfaatbank.*

Op 8 september presenteerde minister Schouten haar landbouwvisie¹. De locatie was het biologisch-dynamische bedrijf van de familie Duijndam in Delfgauw. Centraal in deze visie staat het streven naar kringlooplandbouw. De beschrijving van kringlooplandbouw vertoont opvallend veel overeenkomsten met de bestaande biologische bedrijfsvoering, die wettelijk in de Europese biologische regelgeving is verankerd. Het was dan ook geen toeval dat de visie op een biologisch bedrijf werd gepresenteerd.

We mogen verwachten dat de minister het streven naar kringlooplandbouw meteen laat doorwerken in relevante nieuwe regelgeving, zoals de uitvoeringsregeling voor de fosfaatbank, die op 17 september werd gepubliceerd. De Meststoffenwet biedt daar alle ruimte voor: daarin is zelfs de voorwaarde opgenomen dat de rechten uit de fosfaatbank ten goede moeten komen aan verdergaande milieudoelstellingen².

We verwachtten dus dat de uit te delen rechten ten goede komen aan bedrijven die aantoonbaar de stap naar kringlooplandbouw hebben gemaakt. Maar in de gepubliceerde regeling wordt geen enkele relatie gelegd met de milieuprestaties van de betreffende bedrijven. Er is gekozen voor verloting onder bedrijven die nog fosfaatruimte hebben, waarbij alleen een jonge ondernemer een grotere kans in deze loterij krijgt.

Naast een gemiste kans om met deze regeling de kringlooplandbouw te bevorderen, is de regeling ons inziens ook strijdig met de verplichtingen uit Artikel 38a van de Meststoffenwet. Er wordt in de toelichting op de regeling totaal niet duidelijk gemaakt hoe het verloten van fosfaatrechten onder bedrijven die nog fosfaatruimte hebben, bijdraagt aan de in de wet voorgeschreven verdergaande milieudoelstellingen. De enige stimulans die van de regeling uitgaat, is dat bedrijven met te weinig fosfaatruimte meer grond op hun naam zullen proberen te zetten, zodat ook zij mee mogen loten en vervolgens met de extra verkregen rechten meer melkvee kunnen

¹ Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden - Nederland als koploper in kringlooplandbouw. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

² **Artikel 38a Meststoffenwet** 1. Indien geen afbreuk wordt gedaan aan de naleving van een verplichting op grond van een voor Nederland verbindend verdrag of besluit van een volkenrechtelijke organisatie wordt, onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden, vrijstelling of ontheffing verleend van het verbod, bedoeld in artikel 21b, eerste lid, ter bevordering van de grondgebondenheid of het stimuleren van jonge landbouwers in Nederland. 2. Een vrijstelling of ontheffing, bedoeld in het eerste lid, wordt uitsluitend gegeven voor milieudoelstellingen die verder gaan dan die welke op grond van de voor de betrokken ondernemingen verplichte Unie-normen zouden zijn bereikt. 3. De ministeriële regeling, bedoeld in het eerste lid, wordt niet eerder vastgesteld dan vier weken nadat het ontwerp ervan aan beide kamers der Staten Generaal is overgelegd.

houden. Voor het milieu maakt het niet uit op wiens naam de grond staat. Het gaat om het aantal dieren en de wijze waarop deze gehouden worden.

Gezien de gepubliceerde kringloopvisie en de voorwaarde in de Meststoffenwet, ligt het voor de hand dat juist extra rechten worden toegekend aan melkveebedrijven die passen in het streven naar kringlooplandbouw, zoals uiteengezet in de gepubliceerde visie.

Biologische melkveebedrijven zijn een juridisch waterdicht afgegrensde categorie bedrijven die daaraan voldoen. Zij houden minder dieren per hectare en gebruiken meer ruwvoer uit eigen regio, minder mest, geen kunstmest, geen chemische bestrijdingsmiddelen, minder tot geen antibiotica en laten de koeien in de wei lopen. Biologische bedrijven kunnen door het systeem van wettelijke certificering en controle aantonen dat zij een bedrijfsvoering hebben, die sterk overeenkomt met de zo gewenste kringlooplandbouw.

Samenvattend: de fosfaatbank regeling stelt geen verdergaande milieu eisen en is daarom een gemiste kans bij het streven naar kringlooplandbouw. De regeling is tevens in strijd met Artikel 38a van de meststoffenwet. Dat artikel verplicht om de fosfaatrechten uit de fosfaatbank uitsluitend aan ondernemingen te verstrekken met verdergaande milieudoelstellingen. Biologische bedrijven voldoen hier aantoonbaar aan.

*Biohuis is de vereniging van biologische boeren en tuinders in Nederland
Bionext is de ketenorganisatie van de biologische sector
De Natuurweide is de vereniging van biologische melkveehouders*

Contactpersoon:
Maria Buitenkamp
Bestuurslid en secretaris Biohuis (o.a. mest dossier)
Email: info@biohuis.org
Telefoon: 06 27 14 84 12